

Biblioteksplan

Nykvarns kommun 2024 - 2027

Antagen av kommunfullmäktige, § 162, 2023-12-14
Diarienummer: KS/2023:377, KOFN/2023:66
Ansvarig: Kontoret leva och verka

**NYKVARN
KOMMUN**

Innehåll

Inledning	3
Biblioteksplan	3
Biblioteksverksamheten idag:	3
Folkbiblioteket	4
Skolornas bibliotek	5
Mål för biblioteksverksamheten under perioden 2024 - 2027	6
<i>Tillsammans – i dialog</i>	6
<i>Se saker hända – aktiv vardag</i>	6
<i>Möjligheter att mötas – platser för kultur och fritid</i>	7

Inledning

Nykvarn ska vara en plats som erbjuder människor möjlighet att växa och där livets alla behov finns tillgodosedda. För att nå dit behöver kommunen ha en biblioteksverksamhet med bredd, som utvecklas i nära dialog med användarna, i tillgängliga och attraktiva lokaler.

Bibliotek är viktiga institutioner i ett demokratiskt samhälle, en plats för kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning men också en mötesplats för kultur, där människor möts, trivs och delar upplevelser.

I den här biblioteksplanen presenteras framtida utvecklingsområden för både skolbibliotek och folkbibliotek i kommunen, med utgångspunkt från Nykvarns kommuns Vision 2035 – kom närmare och kommunens kultur- och fritidspolitiska policy 2023 – 2028 (KS/2022:629).

Biblioteksplan

En biblioteksplan är ett styrdokument som varje kommun ska ha enligt lag. (Bibliotekslag 2013:801, 17§)

I bibliotekslagen fastslås bland annat att biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken ska också främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.

Bibliotekslagen betonar vikten av att främja läsning, att folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och att de ska öka kunskap om hur digital teknik kan användas. Utifrån bibliotekslagen definieras också verksamhetens prioriterade målgrupper, vilka är personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer som har annat modersmål än svenska. Särskild uppmärksamhet ska också ägnas åt barn och ungdomar. I skollagen tydliggörs att alla elever ska ha tillgång till ett skolbibliotek.

Biblioteksverksamheten idag:

Folkbibliotek och skolbibliotek är skilda verksamheter kopplat till styrdokument, uppdrag och målgrupp. Folkbibliotekets verksamhet regleras i bibliotekslagen, (Bibliotekslag 2013:801) medan skolbibliotekets verksamhet regleras i skollagen (Skollag 2010:800) Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för folkbiblioteket, Utbildningsnämnden för skolbibliotek i grundskola.

Kommunfullmäktige sätter mål och fördelar ekonomiska resurser. Förvaltningen organiserar arbetet för att nå målen. Biblioteksverksamheten formulerar årliga arbetsplaner baserade på målen i kommunens vision och andra styrdokument.

Biblioteken i Nykvarn spelar en viktig roll för att förbättra livskvaliteten och livsvillkoren för alla invånare, oavsett ålder, socioekonomisk status eller bakgrund, och stöder därmed Barnkonventionens mål om rätt till utbildning och meningsfull fritid för alla barn.

Medarbetarna har alltid besökarna i fokus, och alla som besöker verksamheten ska bli bemötta med respekt och professionalism. Biblioteket ska vara en resurs för alla oavsett ålder, etnicitet, sexuell läggning (HBTQI-perspektiv), kön, religion, nationalitet, språk, samhällsklass eller funktionsnedsättning.

Nykvarns kommun är finskt förvaltningsområde. Det medför att sverigefinnar i Nykvarn har lagstiftade språkliga rättigheter. Uppdraget för förvaltningsområdet kopplat till kultur och biblioteksverksamheten är att främja den sverigefinska kulturen bland barn och vuxna. Inom ramen för detta uppdrag tillhandahålls litteratur på finska och genomförs ett antal olika kulturarrangemang varje år, i samråd med sverigefinnarna i kommunen.

Folkbiblioteket

Att arbeta läsfrämjande bland barn och ungdomar är en huvuduppgift. Det innebär att biblioteket alltid strävar efter att erbjuda ett inbjudande, aktuellt och relevant mediebestånd som exponeras tydligt för invånarna. Det handlar också om att låta litteraturen ingå i olika sammanhang, erbjuda olika aktiviteter som sagostunder, bokklubbar, läsutmaningar, tävlingar, pyssel samt lovaktiviteter med författarbesök och workshops.

Biblioteket förmedlar litteratur och främjar läsning bland annat genom att anordna olika aktiviteter och arrangemang både i den fysiska lokalen och på andra platser i kommunen.

Med bibliotekscykeln förs biblioteksverksamheten ut till andra delar av kommunen. Under 2023 pågår också arbetet med att införa Meröppet, som innebär utökat öppethållande med självservice under kvällar och helger. En bokautomat kommer också placeras i en av kommunens idrottshallar. Biblioteket utgör också en viktig plats för demokratisk delaktighet i samband med förtidsröstning och allmänna val. Sedan hösten 2022 ingår allmänkulturen i enheten, vilket möjliggör samarbete och synergieffekter.

På biblioteket finns det tjänster anpassade efter olika behov, bland annat medier som är utformade efter olika sätt att läsa. Kommuninvånare som inte själva kan besöka biblioteket på grund av långtidssjukdom eller funktionsnedsättning erbjuds hemleverans av böcker.

Det digitala medieutbudet av e-böcker, e-ljudböcker, strömmande film ska kontinuerligt utvecklas och prioriteras med särskilt fokus på tillgängligheten för de prioriterade

grupperna. På bibliotekets webbplats kan användarna själva söka, reservera, låna om och lämna inköpsförslag.

För studenter är biblioteket en viktig resurs för att tillgodose behovet av litteratur och information. Biblioteket tillhandahåller sittplatser för den som behöver arbeta eller studera. Publika datorer, skrivare, scanner och kopiator är mycket efterfrågade. I bibliotekslokalen erbjuds också gratis wifi. Biblioteket erbjuder möjlighet till handledning i olika digitala tjänster och till kunskapsutveckling inom digital information och källkritik.

På förskolorna i kommunen erbjuds möjligheten att låna hem böcker från Minibibliotek i kapprummen. Förskolorna kan också beställa böcker inom olika temaområden eller för läsning.

Biblioteket i Nykvarn samverkar löpande med en rad olika aktörer, till exempel det lokala föreningslivet och näringslivet och andra kommunala verksamheter.

Samarbete pågår också med andra kommuner i regionen kring verksamhetsspecifika frågor. Regionbibliotek Stockholm erbjuder bland annat nätverksträffar och utbildningar som ger förutsättningar för dessa samarbeten.

Skolornas bibliotek

I Nykvarns kommun finns fyra kommunala grundskolor. Rektorererna för varje skola bestämmer lokaler för skolbibliotek, personal och medieanslag.

Skolbiblioteket ska användas i elevernas utbildning och utgöra ett stöd i deras lärande och utveckling. En viktig uppgift är också att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Skol- och folkbibliotek samarbetar kring medier och använder samma bibliotekssystem. Genom gemensamma möten utvecklas och informeras båda verksamheterna

Folkbiblioteket ska vara ett komplement i lärprocessen och även vara en naturlig mötesplats under barnens fritid.

Barn och unga ska känna sig välkomna och få ett gott bemötande när de besöker skolbiblioteket och folkbiblioteket.

Mål för biblioteksverksamheten under perioden 2024 - 2027

Målen knyter an till fokusområdena i Vision 2035 och kommunens kultur- och fritidspolitiska policy.

Tillsammans – i dialog

Nykvarns kommun är en lärande organisation som lyssnar på invånare och andra aktörer som kommer i kontakt med kommunen.

Biblioteket ska:

- Bygga relationer genom att samverka med barnavårdscentralen, förskolor och skolor, fritidshem, fritidsgård, äldreboenden och kommunens föreningar för att på så sätt nå nya målgrupper för verksamheten.
- Underlätta för bibliotekets användare att vara medskapare av verksamheten.
- Aktivt söka upp de invånare som av olika skäl inte själva kommer till biblioteket, för att möjliggöra för fler att ta del av verksamheten.
- Utveckla olika kanaler för kommunikation och marknadsföring för att möjliggöra för fler att ta del av verksamheten.

Se saker hända – aktiv vardag

Kärnan i biblioteksverksamheten är att främja läsning och litteratur, språkutveckling, fritt kunskapssökande, yttrandefrihet, och att bidra till kultur och bildning.

Biblioteket ska arbeta för ökad läslust hos alla genom att:

- Erbjuder aktiviteter som stimulerar fantasin och ökar lusten till läsning. Och som dessutom lockar till besök på biblioteket!
- Bevaka och lyfta fram litteratur och kultur på de nationella minoritetsspråken.
- Erbjuder medier och aktiviteter som bidrar till digital delaktighet och verka för att kommunens invånare enkelt kan ta del av samhällets medie- och informationsflöde.
- Tillhandahåller tjänster och aktiviteter som möjliggör för dem som inte själva kan ta sig till biblioteket att ta del av litteratur och läsning.

Möjligheter att mötas – platser för kultur och fritid

Det ska vara enkelt att ta del av kultur och kommuninvånarna ska ha nära till varierande aktiviteter och evenemang och ges möjlighet att fylla sin fritid med social gemenskap.

Biblioteket ska skapa flera mötesplatser för kultur i olika delar av Nykvarn genom att:

- Erbjuder välkomnande, inspirerande och trygga mötesplatser för alla som bor och verkar i Nykvarn.
- Gör biblioteket och dess aktiviteter tillgängliga och angelägna för de prioriterade målgrupperna.
- Aktivera fler platser för litteratur, läsning och kultur i Nykvarn.

Ett genomarbetat och långsiktigt arbete utifrån de fokusområden som presenteras här ovan, leder till den strategiska utveckling av kommunens biblioteksverksamhet som önskas. Vilket i sin tur skapar goda förutsättningar för nöjda, engagerade och aktiva medborgare.